KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTENİ

SAYI: 38

09/11/2026 – 16/11/2026

KÜRESEL EKONOMİ VE KRİPTO VARLIK GÜNDEMİNDE ÖNE ÇIKAN HABERLER

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda ABD'nin Ekim ayı enflasyon verileri yakından takip edildi. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), aylık yüzde 0,2 olan piyasa beklentisinin üzerinde, yüzde 0,4 artarken, çekirdek TÜFE'de ise aylık artış yüzde 0,3 olarak gerçekleşti. ABD Çalışma Bakanlığı tarafından açıklanan Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) ise, aynı dönemde aylık yüzde 0,3 artarak yüzde 0,4 olan piyasa beklentisinin altında kaldı.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Euro Bölgesi için 2026 yılı üçüncü çeyrek büyüme verilerini yayımladı. Açıklanan veriler kapsamında Euro Bölgesi ekonomisi, ilgili çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4; yıllık bazda ise yüzde 1,3 seviyesinde büyüdü. Ülke bazında bakıldığında, üçüncü çeyrekte İspanya ekonomisi yüzde 0,6 büyüme ile dikkat çekerken, Almanya ekonomisi bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 oranında büyüme kaydetti. Fransa ekonomisi yüzde 0,1 küçülürken, İtalya'da ise ekonomik büyüklük değişmedi. Yıllık bazda İspanya yüzde 2,7 oranında büyürken, Almanya ve İtalya'da büyüme sırasıyla yüzde 1,2 ve yüzde 0,8 ile sınırlı kaldı.

Japonya ekonomisi, 2026 yılının üçüncü çeyreğinde enflasyonun hanehalkının alım gücünü ve tüketim harcamalarını baskılamasıyla beklentilerin aksine daraldı. Gayri safi yurt içi hasıla (GSYH), yıllıklandırılmış çeyreklik bazda yüzde 0,3 büyüme beklentisine karşılık yüzde 0,1 azalarak dört çeyrek sonra ilk kez küçüldü. Ekonominin yarısından fazlasını oluşturan özel tüketim, yüzde 0,2 düşüş beklentisine karşılık yüzde 0,3 geriledi. Yüksek yaşam maliyetleri ve otomobil ile klima talebindeki zayıflama özel tüketimi baskılarken, artan enerji ithalatı da net ihracat üzerinden büyümeyi aşağı çekti.

Geçtiğimiz hafta ABD Pay Senedi Endeksleri, art arda dört haftadır süren düşüş serisini sonlandırarak yükseliş kaydetti. S&P 500 Endeksi haftayı yüzde 2,51; Nasdaq Endeksi ise yüzde 3,53 artışla tamamladı.

Claude yapay zeka asistanını geliştiren Antropic, 10 Kasım tarihinde halka arz kapsamında tanıtım turuna başladığına yönelik duyuru gerçekleştirdi. Reuters haberine göre firmanın 19 Kasım tarihinde "ANT" koduyla işlem görmeye başlanmasının beklendiğini belirtti.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Avrupa Komisyonu ve Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA), tokenize edilmiş finansal ekosistemde ortak standartlar geliştirmek amacıyla oluşturulan Avrupa Tokenizasyon Standartları Grubu'na (ETSG) katılım için sektör paydaşlarına çağrıda bulundu. Grubun, dağıtık defter teknolojisine (DLT) dayalı finansal altyapılar arasında birlikte çalışabilirliği desteklemesi, piyasadaki parçalanmayı azaltması ve ortak standartlara uyumun izlenmesine yönelik bir çerçeve oluşturması hedefleniyor. Sektör temsilcilerinin başkanlık edeceği grupta ECB, Avrupa Komisyonu ve ESMA gözlemci olarak yer alırken, katılımın finansal kuruluşlar, sektör birlikleri, finansal teknoloji şirketleri ve teknik hizmet sağlayıcıları dahil geniş bir paydaş kitlesine açık olduğu belirtildi.

Cointelegraph'ın haberine göre, Almanya'nın en büyük bankası Deutsche Bank, kurumsal yatırımcılara ve şirketlere yönelik kripto varlık saklama hizmetini başlattı. Hizmet, ilk aşamada Bitcoin, Ether ve seçili stabil kripto varlıkların saklanmasını ve transferini kapsıyor. Banka ayrıca, çoğunluk hissesine sahip olduğu varlık yönetim şirketi Deutsche Asset Management ile tokenize para piyasası fonları, kripto varlıklara dayalı borsada işlem gören ürünler (ETC) ve stabil kripto varlıklar alanlarında iş birliği olanaklarını değerlendirmek üzere bir mutabakat zaptı imzaladı.

OpenAI; American Express, Chase, Mastercard ve Visa iş birliğiyle, yapay zeka ajanlarının kullanıcılar adına alışveriş yapıp ödeme gerçekleştirmesini sağlayan ChatGPT Wallet özelliğini kullanıma sundu. İlk aşamada ABD'de uygun kartlara sahip ChatGPT Pro abonelerine dots üzerinden sunulan hizmette, ajan alışverişi hazırlıyor; kullanıcı ise ürünleri ve toplam tutarı inceleyerek ödemeyi biyometrik doğrulamayla onaylıyor. İşlemlerde gerçek kart bilgileri yerine tokenleştirilmiş ödeme bilgileri kullanılıyor. İlerleyen dönemde kullanıcıların, belirli bir bütçe ve alışveriş kategorisi tanımlayarak ajanlara her işlemde yeniden onay gerektirmeden alışveriş yapma yetkisi verebilmesi planlanıyor.

Küresel endeks sağlayıcısı MSCI (Morgan Stanley Capital International), 11 Kasım'da açıkladığı endeks değerlendirmesi kapsamında, Bitcoin yatırımlarıyla bilinen Strategy'nin MSCI USA ve MSCI World endekslerinden çıkarılacağını duyurdu. Karar, faaliyetleri ağırlıklı olarak varlık tutmaya ve yatırım yapmaya dayanan şirketlerin endekslere uygunluğunu değerlendiren yeni

kurallar kapsamında alındı. Değişikliğin 30 Kasım piyasa kapanışı itibarıyla uygulanacağı belirtildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Türkiye'de yerleşik kişi ve kuruluşların yurt dışı yerleşiklerle gerçekleştirdiği kripto varlık işlemlerini ödemeler dengesi istatistiklerine dahil etti. Bitcoin ve Ether gibi arkasında ödeme yükümlülüğü taşıyan bir ihraççı bulunmayan kripto varlıklar Sermaye Hesabı'na, ihraççısına karşı alacak hakkı sağlayan stabil kripto varlıklar ise Finans Hesabı'na kaydediliyor. Düzenleme, 13 Kasım'da yayımlanan Eylül 2026 verilerine yansıtılırken geçmiş veriler de Ocak 2021'den itibaren güncellendi. Ağustos 2026'dan itibaren doğrudan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) verileri kullanılırken önceki dönemler, Temmuz 2026 sonu varlık stokları ve yurt dışındaki kripto varlık hizmet sağlayıcılara yapılan net SWIFT transferleri üzerinden tahmin edildi. TCMB'ye göre, Ocak 2021–Ağustos 2026 döneminde yerleşiklerin net alımları, Bitcoin ve Ether gibi karşı yükümlülük oluşturmayan kripto varlıklarda 2 milyar 942 milyon dolar, stabil kripto varlıklarda ise 261 milyon dolar oldu. Bu tutarlar, elde tutulan varlıkların güncel değerini değil, dönem boyunca alımların satışları ne kadar aştığını gösteriyor. Kripto işlemlerinin kayda alınması, cari açık veya fazla tutarını değiştirmiyor; sınır ötesi varlık hareketlerinin daha ayrıntılı izlenmesini ve istatistiklerdeki açıklanamayan farkların yeniden hesaplanmasını sağlıyor.

Tablo 1: Kripto Varlık İşlemlerinin Etkisi (Milyon ABD Doları)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	Toplam
II-Sermaye Hesabı	**-398**	**-272**	**12**	**-115**	**-1.403**	**-766**	**-2.942**
III-Finans Hesabı / 4.1.Efektif ve Mevduatlar	**25**	**17**	**-2**	**7**	**92**	**122**	**261**
4.1.1.Net Varlık Edinimi	25	17	-2	7	92	122	261
4.1.1.2.Diğer Sektörler	25	17	-2	7	92	122	261
4.1.2.Net Yükümlülük Oluşumu	0	0	0	0	0	0	0
4.1.2.2.2.Yurt Dışı Kişiler	0	0	0	0	0	0	0
IV-Net Hata ve Noksan	**423**	**289**	**-14**	**122**	**1.495**	**888**	**3.203**

(*) Ocak-Ağustos

Kaynak:https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/6f4c02e0-78c8-4809-b738fc3fa1646da6/duyuru20261113.pdf?CACHEID=ROOTWORKSPACE-6f4c02e0-78c8-4809-b738-fc3fa1646da6-q7jJcxv&MOD=AJPERES&

Grafik 1: Bitcoin Fiyat Grafiği

Kaynak: Coinmarketcap

Bitcoin geçtiğimiz hafta itibarıyla 6 haftalık negatif kapanış gerçekleştirdi. 5 Ekim ile başlayan haftada 86.000 USD seviyesinde bulunan Bitcoin geçtiğimiz hafta kapanış itibarıyla haftalık yüzde 12,44'lük negatif performans sergiledi (Grafik 1).

Görsel 1: Kripto Varlık Piyasası Korku ve Açgözlülük Endeksi

Kaynak: https://alternative.me/crypto/fear-and-greed-index/

Kripto Varlık Korku ve Açgözlülük Endeksi, 17 Kasım itibarıyla 12 puanla "aşırı korku" bölgesinde bulunuyor (Görsel 1).

HAFTANIN ÖNE ÇIKAN GELİŞMELERİ (9 KASIM –16 KASIM)

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda ABD enflasyon verileri, merkez bankalarının para politikalarına ilişkin beklentiler ve teknoloji hisselerindeki hareketler öne çıktı. Haftanın başında teknoloji hisselerindeki toparlanma ve petrol fiyatlarındaki gerileme risk iştahını desteklerken, ABD'de ekim ayı tüketici enflasyonunun aylık yüzde 0,4 ile beklentileri aşması piyasalar üzerinde baskı oluşturdu. FED yetkililerinin sıkı para politikasına yönelik açıklamaları ve aralık ayında faiz artırımı beklentileriyle birlikte yüksek seyreden tahvil faizleri, hisse senedi piyasalarındaki yükselişi sınırladı. Yapay zeka yatırımları ve teknoloji şirketlerinin değerlemelerine ilişkin tartışmalar gündemdeki yerini korurken, Nvidia başta olmak üzere yarı iletken hisselerindeki dalgalanmalar endekslerin yönünde etkili oldu. Avrupa borsalarında şirket bilançolarının desteğiyle genel olarak alıcılı bir görünüm izlenirken, Asya piyasalarında haftanın başındaki toparlanma ilerleyen günlerde yerini karışık bir seyre bıraktı. Bitcoin tarafında ise geçtiğimiz haftaya göre satış baskısının daha fazla hissedildiği bir hafta oldu. Hafta başlangıcında 75 bin USD seviyesinde bulunan Bitcoin yüzde 12'nin üzerinde düşüş performansı gösterdi.

GELECEK HAFTAYA BAKIŞ (16 KASIM- 23 KASIM)

Küresel piyasaların gündeminde FED toplantı tutanakları ve büyük şirketlerin finansal sonuçları yer alacak. ABD'de perakende satışlar, sanayi üretimi ve kapasite kullanım oranı ekonomik aktivitenin görünümüne ışık tutarken, haftalık işsizlik maaşı başvuruları, bölgesel imalat endeksleri ve Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi de takip edilecek. Fed'in 27–28 Ekim toplantısına ilişkin tutanaklar, para politikasının seyrine yönelik mesajlar açısından önem taşıyacak.

Kripto Varlık Takvimi:

- 16.11.2026- Manta Atlantik Göçü Bitişi
- 16.11.2026- ORBS OIP 10 Oylama Bitişi

KRİPTO VARLIĞA DAYALI BORSA YATIRIM FONLARI

Bitcoin: -1.06 milyar USD

09.11.2026-13.11.2026 tarihleri arasında Bitcoin ETF'lerine 1,06 milyar USD seviyesinde net çıkış gerçekleşti.

Ethereum: -398 milyon USD

09.11.2026-13.11.2026 tarihleri arasında Ethereum ETF'lerinden 398 milyon USD net çıkış gerçekleşti.

Kaynak: https://farside.co.uk/ ABD piyasalarında işlem gören BlackRock, Fidelity, Bitwise, ARK Invest, Franklin Templeton, Valkyrie, VanEck, WisdomTree ve Grayscale ETF'lerini kapsamaktadır.

EN ÇOK YÜKSELEN/DÜŞENLER (HAFTALIK)

Tablo 2: En Çok Yükselenler

Proje İsmi	Sembol	Yükseliş Oranı
Kite	KITE	%21.38↑
Falcon Finance	FF	%17.80↑
Pieverse	PIEVERSE	%15.45↑
Jupiter	JUP	%12.48↑
Midnight	NIGHT	%9.40↑

Tablo 3: En Çok Düşenler

Proje İsmi	Sembol	Düşüş Oranı
Zcash	ZEC	%27.22↓
Pepe	PEPE	%27.10↓
Aero	AERO	%27↓
Arbitrum	ARB	%23.59↓
Uniswap	UNI	%23.40↓

Kaynak: https://coingecko.com 16.11.2026 saat 11:00 itibarıyla piyasa değeri bakımından ilk 100 içerisinde yer alan kripto varlıklar esas alınmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYON USD)

Tablo 4: Türkiye'deki Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim	
	09.11.26	16.11.26
Binance TR	118	183
BtcTurk	50	72
Paribu	81	62

09.11.2026 – 16.11.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

09.11.2026 – 16.11.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, Türkiye'de faaliyet gösteren kripto varlık alım satım platformlarının toplam günlük işlem hacminde önceki haftaya göre artış gözlemlenmiştir.

Söz konusu dönemde Binance TR platformunun günlük işlem hacmi 118 milyon dolardan 183 milyon dolara yükselerek yaklaşık %55,08 oranında artış göstermiştir. BtcTurk platformunun günlük işlem hacmi ise 50 milyon dolardan 72 milyon dolara yükselerek yaklaşık %44,00 oranında artış kaydetmiş olup bu artışla birlikte Paribu'yu geride bırakarak işlem hacmi sıralamasında ikinci sıraya yükselmiştir. Paribu platformunun günlük işlem hacmi 81 milyon dolardan 62 milyon dolara gerileyerek yaklaşık %23,46 oranında azalmıştır.

Genel görünüm itibarıyla söz konusu üç platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 249 milyon dolardan 317 milyon dolara yükselerek yaklaşık %27,31 oranında artmıştır. Türkiye kripto varlık piyasasında incelenen platformlar özelinde toplam işlem hacmindeki artışın ağırlıklı olarak Binance TR platformunda görülen hacim yükselişinden kaynaklandığı, BtcTurk platformundaki artışın da bu görünümü desteklediği, Paribu platformunda görülen hacim düşüşünün ise toplam artışı kısmen sınırladığı gözlemlenmiştir. Sıralama açısından Binance TR ilk sıradaki yerini korurken, BtcTurk ikinci sıraya yükselmiş, Paribu ise üçüncü sıraya gerilemişti

GLOBAL PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYAR USD)

Tablo 5: Global Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim		Kayıtlı Genel Merkez
	09.11.26	16.11.26	
Binance	5.69	6.70	Dubai, BAE
OKX	2.07	1.76	Seyşeller
Bybit	1.91	1.65	Dubai, BAE
Coinbase	1.32	1.62	ABD
Upbit	0.65	0.62	Güney Kore

09.11.2026 – 16.11.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

09.11.2026 – 16.11.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, küresel ölçekte faaliyet gösteren kripto varlık platformlarının toplam günlük işlem hacminde önceki haftaya göre artış gözlemlenmiştir. Binance platformunun günlük işlem hacmi 5,69 milyar dolardan 6,70 milyar dolara yükselerek yaklaşık %17,75 oranında artış göstermiştir. OKX platformunun günlük işlem hacmi 2,07 milyar dolardan 1,76 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %14,98 oranında azalmıştır. Bybit platformunun günlük işlem hacmi ise 1,91 milyar dolardan 1,65 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %13,61 oranında azalmıştır. Coinbase platformunun günlük işlem hacmi 1,32 milyar dolardan 1,62 milyar dolara yükselerek yaklaşık %22,73 oranında artarken, Upbit platformunun günlük işlem hacmi 0,65 milyar dolardan 0,62 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %4,62 oranında azalmıştır. Genel görünüm itibarıyla incelenen beş platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 11,64 milyar dolardan 12,35 milyar dolara yükselerek yaklaşık %6,10 oranında artmıştır. Toplam hacimdeki artışın ağırlıklı olarak Binance platformunda görülen hacim yükselişinden kaynaklandığı, Coinbase platformundaki artışın da bu görünümü desteklediği, OKX, Bybit ve Upbit platformlarında görülen hacim düşüşlerinin ise toplam artışı kısmen sınırladığı gözlemlenmiştir. Sıralama açısından Binance ilk sıradaki yerini korurken, OKX ikinci, Bybit üçüncü, Coinbase dördüncü ve Upbit beşinci sıradaki konumlarını sürdürmüştür.

MKK KRİPTO VARLIK PİYASA VERİLERİ (HAFTALIK)

Tablo 6: MKK Kripto Varlık Verileri

KV PİYASA DEĞERİ		YATIRIMCI SAYISI	
16 Kasım	142,75 Milyar TL	16 Kasım	3.780.287 kişi
09 Kasım	158,83 Milyar TL	09 Kasım	3.570.066 kişi
BAKİYELERDEKİ FARKLI KV SAYISI		**KVMKS ÜYE PLATFORM SAYISI**	
16 Kasım	1.535	16 Kasım	43
09 Kasım	1.532	09 Kasım	43

HAFTALIK KRİPTO VARLIK İŞLEM HACMİ SIRALAMASI
09.11.2026 - 16.11.2026 İlk 5 Varlık
1- USDT | 2- INIT | 3- AKE | 4- PEPE | 5- ETH

YATIRIMCI PROFİLİ			
16.11.2026			
YERLİ	**YABANCI**	**KADIN**	**ERKEK**
3.773.811	6.474	634.609	3.145.012
KURUMSAL		**BİREYSEL**	
664		3.779.621	

Karşılaştırma, 9 Kasım 2026 saat 10.00 ve 16 Kasım 2026 saat 10.00 civarında görüntülenen veriler esas alınarak hazırlanmıştır.

MKK tarafından Veri Analiz Platformu'nda (VAP) yayımlanan verilere göre, 16 Kasım 2026 itibarıyla kripto varlık bakiyelerinin toplam piyasa değeri 142,75 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Piyasa değeri, 9 Kasım 2026 tarihindeki 158,83 milyar TL seviyesine göre 16,08 milyar TL (%10,13) azalmıştır.Aynı dönemde yatırımcı sayısı 3.570.066 kişiden 3.780.287 kişiye yükselerek 210.221 kişi (%5,89) artmıştır. Bakiyelerdeki farklı kripto varlık sayısı 1.532 adetten 1.535 adede yükselirken KVMKS'ye üye platform sayısı 43 ile değişmemiştir.9-16 Kasım 2026 döneminde haftalık işlem hacmi bakımından ilk beş kripto varlık sırasıyla USDT, INIT, AKE, PEPE ve ETH olmuştur. Yatırımcı profilinde 3.773.811 yerli ve 6.474 yabancı yatırımcı bulunurken; 634.609 kadın, 3.145.012 erkek, 3.779.621 bireysel ve 664 kurumsal yatırımcı kaydedilmiştir.

HAFTANIN KONUSU: FSB, Türkiye'nin Kripto Varlık Çerçevesini Değerlendirdi

Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board – FSB), 11 Kasım 2026 tarihinde Türkiye'ye ilişkin ikinci ülke değerlendirmesi (peer review) raporunu yayımlamıştır. Rapor, Türkiye'nin kripto varlık faaliyetlerine yönelik düzenleme, denetim ve gözetim çerçevesini finansal istikrar açısından değerlendirmektedir. Türkiye'deki yetkili otoritelerin anket yanıtları ve kendileriyle yürütülen görüşmeler temelinde hazırlanan değerlendirme, Ağustos 2026 itibarıyla kaydedilen ilerlemeyi yansıtmakta olup raporda farklı dönemlere ait piyasa verilerinden de yararlanılmaktadır.

Öne Çıkanlar

- Rapor, kripto varlık faaliyetlerine ilişkin düzenleme, denetim ve gözetim çerçevesini finansal istikrar açısından değerlendirmektedir. Tüketici ve yatırımcı koruması, piyasa bütünlüğü ile suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanıyla mücadele gibi diğer risk alanları değerlendirmenin kapsamı dışında tutulmuştur.
- Müşteri varlıklarının saklanmasına ilişkin sıkı ayrıştırma yükümlülükleri ve kripto varlıkların yurt içi ödemelerde kullanılmasının yasaklanması gibi tedbirlerin, ödeme ve bankacılık sistemlerine yönelik bazı risk aktarım kanallarını sınırlandırdığı değerlendirilmektedir.
- Türkiye'de stabil kripto varlık ihracına ve ihraççılarına özgü bir düzenleme bulunmamaktadır. FSB'ye göre bu eksiklik, bireysel yatırımcı kullanımının yaygınlığı, dövizle bağlantılı risk kanallarının önemi ve dijital dolarizasyon potansiyeli nedeniyle Türkiye gibi gelişmekte olan ekonomiler açısından daha belirgin finansal istikrar riskleri doğurabilmektedir.
- Kripto varlık hizmet sağlayıcıların (KVHS) geçici kayıt statüsünden tam lisanslı faaliyet aşamasına geçiş süreci uzamıştır. Yetkili otoriteler, yetkilendirme sürelerinin uzamasında saklama kuruluşlarının kapasitesini ve bağımsız bilgi teknolojileri (BT) denetimlerindeki darboğazları gerekçe göstermiştir. FSB ayrıca TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilen teknik incelemeler için mevzuatta belirlenmiş bir süre sınırı bulunmadığına ve tekrarlanan düzeltme süreçlerinin yetkilendirmeyi geciktirdiğine dikkat çekmiştir.
- Basel Bankacılık Denetim Komitesinin (BCBS) bankaların kripto varlık risklerine ilişkin ihtiyati yükümlülüklerini düzenleyen SCO60 standardı Türkiye'de henüz uygulanmamaktadır. BDDK, bunun yerine yazılı bir düzenlemeden ziyade denetim beklentisi çerçevesinde bankaların kripto varlıkları kendi bilançolarında tutmamasını ve kendi hesaplarına kripto varlık alım satımı gerçekleştirmemesini beklemektedir. Bankaların kripto varlık platformu faaliyetleri ise ayrı lisanslı iştirakler aracılığıyla yürütülmektedir. FSB, mevcut yaklaşımın doğrudan riskleri sınırlandırmakla birlikte grup düzeyindeki operasyonel, hukuki ve itibar risklerini tamamen ortadan kaldırmadığını, bankaların kripto varlık faaliyetlerinin genişlemesi veya uluslararası standartlarda yeni gelişmeler yaşanması hâlinde SCO60 ile uyumun yeniden değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir.
- FSB, kripto varlık piyasaları ile geleneksel finansal sistem arasındaki bağlantılardan kaynaklanabilecek risklerin daha sistematik biçimde izlenmesini önermektedir. Bu kapsamda temel risk göstergelerinin geliştirilmesi, Kripto Varlık Merkezi Kayıt Sistemi (KVMKS) verilerinin kapsamının ve kalitesinin iyileştirilmesi ile zincir üstü ve zincir dışı verilerin birlikte değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.
- FSB, yurt dışı kripto varlık platformlarının Türkiye'deki kullanıcılara erişiminin yerel düzenleyici çerçevenin etkinliğini sınırlandırabileceğine dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda yurt dışı kaynaklı faaliyetlere yönelik gözetim ve yaptırım kapasitesinin güçlendirilmesi ile sınır ötesi düzenleyici iş birliği ve bilgi paylaşımının geliştirilmesi gerektiği belirtilmektedir.

1. Değerlendirmenin Kapsamı ve Yöntemi

FSB üyeleri, uluslararası finansal standartların uygulanmasına yönelik taahhütleri kapsamında periyodik olarak ülke değerlendirmelerinden geçmektedir. Türkiye, 2025-2026 dönemi için gönüllü olarak değerlendirmeye katılmıştır. Rapor, Türkiye'nin 2015 yılında yayımlanan makroihtiyati politika çerçevesi ile bankaların çözümleme süreçlerini ele alan ilk değerlendirmesinin ardından hazırlanan ikinci rapor olmuştur.

Değerlendirmenin temel referans çerçevesi, FSB'nin Temmuz 2023'te tamamladığı Kripto Varlık Faaliyetlerine İlişkin Küresel Düzenleyici Çerçeve oluşturmaktadır. Bu çerçeve, kripto varlık faaliyetleri ve piyasalarının düzenlenmesi, denetimi ve gözetimine ilişkin tavsiyeler ve küresel stabil kripto varlık düzenlemelerine ilişkin tavsiyeler olarak iki ayrı tavsiye setinden oluşmaktadır. Değerlendirmede ayrıca FSB'nin 2025 yılında yayımladığı kripto varlık düzenlemelerine ilişkin tematik değerlendirme raporunun bulgularından yararlanılmıştır.

2. Raporda Yer Alan Piyasa Verileri

Rapor, Chainalysis'in 2025 tarihli Geography of Crypto raporuna dayanarak Türkiye'nin yaklaşık 200 milyar USD'lik yıllık kripto varlık işlem hacmiyle dünyanın en büyük 20 kripto varlık piyasası arasında ve Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde ilk sırada yer aldığını belirtmektedir.

Kripto Varlık Merkezi Kayıt Sistemi'nin (KVMKS) verilerine göre, yurt içi KVHS'lerde tutulan kripto varlıkların toplam değeri 2026 itibarıyla yaklaşık 3 milyar USD olup bu tutar bankacılık sektörü varlıklarının yaklaşık %0,3'üne karşılık gelmektedir. Rapor, söz konusu verilerin kişisel cüzdanlarda ve yurt dışında kurulu hizmet sağlayıcılarda tutulan varlıkları kapsamadığının altını çizmektedir. Yurt içi KVHS'lerde 1.500'den fazla farklı kripto varlık bulunmakta olup Bitcoin (%18), Ether (%11), XRP (%9) ve USDT (%7) toplam varlık değerinin yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır.

Borsa İstanbul'un 2025 yılı faaliyet raporuna göre BIST'in piyasa değeri 406,9 milyar USD, ortalama günlük işlem hacmi ise 3,9 milyar USD'dir. Yetkili otoriteler tarafından sağlanan verilere göre, kripto varlık piyasasındaki ortalama günlük işlem hacmi yaklaşık 0,5 milyar USD düzeyindedir.

Türk lirasına endeksli stabil kripto varlıklar arasında, Türkiye'de kurulu bir kuruluş tarafından ihraç edilen tek örnek yaklaşık 5,9 milyon USD piyasa değerine sahip BiLira'dır (TRYB). Raporda aktarılan verilere göre altcoin'lerin günlük işlem hacmi 2024 yılı sonunda yaklaşık 50 milyon USD iken 2025 yılı ortasında 240 milyon USD'ye yükselmiştir. Ayrıca 2025 yılına ilişkin veriler, işlemlerin %17'sinin ABD dolarına endeksli stabil kripto varlıklarla gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Kripto varlık platformlarının pazar paylarına ilişkin tahminler, kullanılan veri kaynağına göre farklılaşmaktadır. FSB raporunda aktarılan denetim otoritesi verilerine göre BtcTurk %29, Midas ve Binance TR ise %19'ar pazar payına sahiptir. CoinDesk'in 2026 yılının ilk çeyreğine ilişkin blokzincir verilerinde ise Binance Global'in payı yaklaşık %70, BtcTurk'ün payı ise %18 olarak belirtilmektedir. Bununla birlikte, raporda denetim otoritesi verilerindeki pazar paylarının hesaplanmasında esas alınan gösterge, referans dönem ve metodoloji açıklanmamaktadır. Bu nedenle farklı kaynaklardan elde edilen sıralamaların doğrudan karşılaştırılmasında veri kapsamı ve hesaplama yöntemlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

FSB raporunda, piyasa katılımcılarının değerlendirmelerine dayanılarak Türkiye'deki kripto varlık piyasasında bireysel yatırımcıların ağırlıklı olduğu ve spekülatif amaçlı işlemlerin önemli yer tuttuğu belirtilmektedir. Ayrıca stabil kripto varlıkların Türk lirasındaki değer kaybına karşı değer saklama amacıyla tutulduğu veya başta USDT olmak üzere ABD dolarına endeksli stabil kripto varlıkların, yurt içinde sunulmayan spekülatif kripto varlık hizmetlerine erişmek amacıyla yurt dışı platformlara fon aktarımında kullanıldığı ifade edilmektedir.

3. FSB'nin Tespit Ettiği İlerlemeler

FSB, Türkiye'deki yetkili otoritelerin son yıllarda kripto varlık piyasalarının düzenlenmesi, denetimi ve gözetiminde önemli bir ilerleme kaydettiğini belirtmektedir. Yurt içi kripto varlık

faaliyetlerinin önemli bir kısmının düzenleyici çerçeve kapsamına alınmasını, piyasadaki yüksek benimsenme düzeyi ve hızlı gelişim dikkate alındığında kayda değer bir başarı olarak değerlendirmektedir.

Yasal çerçeve açısından, Temmuz 2024'te Sermaye Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklerle KVHS'ler Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) düzenleme ve denetim yetkisi kapsamına alınmıştır. Mart–Haziran 2025 döneminde üç aylık bir lisans başvuru süreci yürütülmüş ve geçiş döneminde faaliyetine devam eden kuruluşların listesi yayımlanmıştır. SPK, 2025 yılının üçüncü çeyreğinde faal platformlara yönelik ilk yerinde denetimlerini tamamlamıştır. Bu denetimler, kurumsal yönetim, alım satım işlemleri, saklama düzenlemeleri, KVMKS entegrasyonu, dış kaynak kullanımı, rezerv varlıkların doğrulanması ve iş sürekliliği alanlarını kapsamıştır.

Veri altyapısı açısından, KVMKS 2026 yılı başında haftalık raporlamayla işler hale gelmiştir. Yurt içi kripto varlık faaliyetlerine ilişkin verilerin merkezi olarak toplanması ve mutabakatının sağlanması için oluşturulan KVMKS denetim ve gözetim faaliyetleri için önemli bir altyapı sunmaktadır. Bununla birlikte, sistemin veri kapsamı ve kalitesi geliştirilme aşamasındadır. Veri iletiminde gecikmeler, eksik bildirimler ve platformlar ile saklama kuruluşları arasındaki sınırlı mutabakat, gözetim faaliyetlerinin etkinliğini kısıtlamaktadır. KVMKS'nin yapısında yatırımcılara özgü benzersiz tanımlayıcılar (sicil kaydı) bulunması, piyasa yoğunlaşmasının ve farklı platformlar arasındaki bağlantıların tespitine imkan sağlamaktadır. Yetkili otoriteler, saklama hizmetlerinin daha geniş ölçekte faaliyete geçmesiyle birlikte gerçek veri akışlarına dayalı mutabakat süreçlerini geliştirmeyi planlamaktadır.

Müşteri varlıklarının korunmasına yönelik saklama yükümlülükleri de FSB'nin olumlu değerlendirdiği düzenlemeler arasındadır. Platformların müşteri kripto varlıklarının en az %95'ini yetkili saklama kuruluşlarında bulundurması, kendi cüzdanlarında tuttukları kısmın ise olağan koşullarda %5'i aşmaması gerekmektedir. Bununla birlikte, gün içindeki anlık işlem akışları nedeniyle platform cüzdanlarında tutulan oran geçici olarak %10'a kadar çıkabilmekte, günlük mutabakat zamanında yetkili saklama kuruluşlarında tutulan varlık oranının yeniden en az %95'e yükseltilmesi gerekmektedir. Saklama kuruluşlarının sıcak cüzdanlarında tutabilecekleri müşteri varlıklarının oranı da normal koşullarda %5 ile sınırlandırılmış olup günlük işlem hacmine bağlı olarak geçici biçimde %10'a kadar çıkabilmektedir.

Kripto varlık faaliyetlerinin geleneksel finansal sistemle etkileşimini sınırlandırmaya yönelik tedbirler de uygulanmaktadır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) 2021 tarihli düzenlemesiyle kripto varlıkların ödemelerde doğrudan veya dolaylı olarak kullanılması yasaklanmış, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kripto varlık platformlarına fon aktarımına aracılık etmesi engellenmiştir. Bankaların kripto varlık platformu faaliyetlerini doğrudan lisanslı banka bünyesinde değil, ayrı lisanslı iştirakler aracılığıyla yürütmesi öngörülmektedir. Bankaların doğrudan kripto varlık faaliyetlerine katılımı ise saklama hizmetleriyle sınırlandırılmıştır.

Bankaların kripto varlık saklama hizmeti sunabilmesi için öngörülen yetkilendirme süreci; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) ön izni, TÜBİTAK'ın teknik değerlendirmelerini de içeren SPK lisans değerlendirmesi ve BDDK'nın faaliyet izni aşamalarından oluşmaktadır. FSB raporuna göre bu süreç uygulamada yaklaşık 12-18 ay sürmektedir. Haziran 2026 sonu itibarıyla altı bankanın BDDK ön izni aldığı belirtilmektedir. Ayrıca SPK'nın üç bankanın kripto varlık saklama kuruluşu olarak faaliyet izni verilmesine ilişkin talepleri olumlu karşılanmakla birlikte FSB raporunda, söz konusu bankaların değerlendirme tarihi itibarıyla henüz saklama hizmeti sunmaya başlamadığı belirtilmektedir.

4. Sonuçlar ve Tavsiyeler

FSB, kaydedilen ilerlemeye karşın düzenleyici çerçevenin güçlendirilmesi için ek adımlar atılabileceğini belirtmektedir.

4.1. Finansal istikrar risklerinin izlenmesi

Otoriteler, kripto varlıklarla ilgili temel risk kanallarını belirlemiş durumdadır. FSB, bu risklerin izlenmesi için somut göstergeler geliştirilmesini önermektedir. Hanehalkının kripto varlıklardan kaynaklanan riskleri, döviz akımlarının hacmi ve bileşimindeki değişimler ile kripto varlık işlemlerinin seyri, önerilen göstergeler arasındadır. KVMKS'deki veri kalitesi sorunlarının giderilmesi ve denetim verilerinin blokzincir analizleri, sınır ötesi işlem verileri ve dönemsel anketlerle desteklenmesi gerektiği belirtilmektedir.

4.2. Düzenleyici çerçevenin uygulanmasında etkinliğin artırılması

FSB'ye göre KVHS çerçevesi tasarım aşamasından uygulama aşamasına geçmiş olmakla birlikte yetkilendirme sürecindeki gecikmeler geçiş döneminin uzamasına yol açmıştır. Raporda öne çıkan tespitler şunlardır:

- **Lisanslama gecikmeleri:** Geçiş dönemi süreleri Mart 2026 sonunda uzatılmıştır. Saklama kuruluşlarının kapasitesi ve BT denetimlerindeki darboğazlar gecikmelerin başlıca nedenleridir.
- **Denetim kapasitesi:** Bağımsız BT denetim kuruluşlarının sayısı ve kapasitesi sınırlıdır.
- **TÜBİTAK incelemeleri:** Teknik incelemeler için yasal süre sınırı bulunmaması ve tekrarlanan düzeltme süreçleri yetkilendirmeyi geciktirmektedir.
- **Altyapı maliyetleri:** Veri ve özel anahtarların Türkiye'de tutulmasına ilişkin gereklilikler, özellikle küçük ölçekli banka dışı saklama kuruluşlarının maliyetlerini artırmaktadır.
- **Rezerv kanıtı ve olay bildirimleri:** Rezerv kanıtı denetimleri belirli bir andaki durumu yansıtmakta, rezerv kanıtı açıklamaları ve olay bildirimlerinde standartlaşma eksikliği bulunmaktadır.
- **Grup riskleri:** Grup içi fonlama ve operasyonel bağlantılar ile birden fazla platforma hizmet veren saklama kuruluşlarından kaynaklanabilecek yoğunlaşma risklerinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- **Bankaların kripto varlık riskleri (BCBS SCO60):** Türkiye'de SCO60 standardı henüz uygulanmamaktadır. BDDK, yazılı bir düzenlemeden ziyade denetim beklentisi çerçevesinde bankaların kripto varlıkları bilançolarında tutmamasını ve kendi hesaplarına alım satım yapmamasını beklemektedir. Bankaların doğrudan faaliyetleri saklama hizmetleriyle sınırlandırılırken platform faaliyetleri ayrı lisanslı iştirakler aracılığıyla yürütülmektedir. FSB, bu yaklaşımın doğrudan riskleri sınırladığını ancak grup düzeyindeki operasyonel, hukuki ve itibar risklerini ortadan kaldırmadığını belirtmektedir. Bankaların kripto varlık faaliyetlerinin genişlemesi hâlinde SCO60'ın uygulanması yeniden değerlendirilebilecektir.

4.3. Küresel stabil kripto varlıklar tavsiyeleri doğrultusunda tedbirlerin uygulanması

Türkiye'de stabil kripto varlıklar, genel KVHS çerçevesi kapsamında ele alınmaktadır. Rapora göre mevcut yaklaşım iki temel sınırlılık içermektedir:

- İhraca özgü bir çerçeve bulunmadığından ihraççılar genel sermaye piyasası kurallarına tabi olmakta, uyumun değerlendirilmesi KVHS'lere bırakılmaktadır.
- Listeleme kuralları, istikrar mekanizmaları, rezerv şeffaflığı ve referans alınan değerden geçmişte yaşanan sapmalara ilişkin özel gereklilikler içermemektedir.

MASAK tarafından belirlenen düzenlemelere göre kripto varlıktan kripto varlığa gerçekleştirilen stabil kripto varlık transferlerine günlük 3.000 USD, aylık 50.000 USD limit uygulanmaktadır. Özellikle kurumsal müşteriler bakımından, KVHS yönetim kurulunun onayı ve artırılmış müşteri incelemesi şartıyla belirli süreli istisnalar tanınabilmektedir. MASAK ayrıca Tether ile bilgi paylaşımı ve varlık dondurma işlemlerine yönelik doğrudan iş birliği kanalı oluşturmuştur.

FSB, elektronik para mevzuatında yapılan değişiklikle belirli para birimlerine endeksli stabil kripto varlıkların elektronik paraya eşdeğer kabul edilebilmesine imkan tanındığını, ancak bu

durumun kripto varlıkların ödemelerde kullanımına ilişkin mevcut yasak karşısında, TCMB'nin uygulama düzenlemeleri yayımlanana kadar belirsizlik yarattığını belirtmektedir.

4.4. Sınır ötesi ve sektörler arası iş birliğinin güçlendirilmesi

FSB'ye göre mevcut iş birliği ve bilgi paylaşımı düzenlemeleri bugünkü ihtiyaçlar açısından yeterli görünmekle birlikte, KVHS denetimlerinin yaygınlaşmasıyla bu düzenlemelerin etkinliği yeniden değerlendirilmelidir.

SPK, IOSCO Çok Taraflı Mutabakat Zaptı'nın (IOSCO MMoU) tarafıyken itibari paraya endeksli stabil kripto varlıkların muhtemel düzenleyicisi olan TCMB bu mutabakata taraf değildir. Türkiye'nin mevcut ikili mutabakat zaptları da kripto varlıklara özgü hükümler içermemektedir. FSB, yurt içi otoriteler arasında düzenli risk değerlendirmelerinin ve ilgili yabancı otoritelerle bilgi paylaşımının geliştirilmesini önermektedir.

4.5. FSB'nin Tavsiyeleri

FSB, değerlendirme sonucunda beş tavsiyede bulunmuştur:

1. **FSB tavsiyelerinin tam uygulanması:** Kripto varlık faaliyetleri ve küresel stabil kripto varlık düzenlemelerine ilişkin FSB tavsiyelerinin tam uygulanmasına öncelik verilmelidir.
2. **Finansal istikrar risklerinin izlenmesi:** Kripto varlık ekosistemi ile geleneksel finansal sistem arasındaki bağlantılar değerlendirilmeli, temel risk göstergeleri belirlenmeli ve zincir üstü ve zincir dışı verileri birleştiren izleme sistemleri geliştirilmelidir.
3. **KVHS çerçevesinin etkin uygulanması:** Geçici kayıttan lisansa geçiş için öngörülebilir bir takvim oluşturulmalı, denetim süreçlerindeki darboğazlar giderilmeli, rezerv kanıtı ve olay bildirimleri standartlaştırılmalı ve KVMKS raporlaması iyileştirilmelidir. Bankaların ve iştiraklerinin kripto varlık risklerine ilişkin yaklaşım ile KVHS'lerin ihtiyati yükümlülükleri gözden geçirilmeli, Basel Komitesi standartlarıyla uyum değerlendirilmelidir.
4. **Stabil kripto varlıklara özgü düzenleme:** İtibari paraya endeksli stabil kripto varlıklar için itfa hakkı, istikrar mekanizmaları ve ihtiyati yükümlülükleri kapsayan ihraççı gereklilikleri oluşturulmalıdır. Ödeme ve elektronik para mevzuatıyla ilişkileri netleştirilmeli, yabancı para cinsinden stabil kripto varlıkların yurt içi ödemelerde kullanılmasına karşı güvenceler korunmalıdır. Yurt dışında ihraç edilen stabil kripto varlıkların yurt içi KVHS'ler aracılığıyla dağıtımına yönelik tedbirler güçlendirilmeli; rezerv bileşimi, şeffaflık ve istikrar mekanizmalarına ilişkin beklentiler belirlenmelidir.
5. **İş birliği ve bilgi paylaşımı:** Yurt içi ve uluslararası iş birliği ile bilgi paylaşımı mekanizmaları geliştirilmeli ve değişen denetim ihtiyaçlarına uygunlukları düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTEN

TSPB Adına İmtiyaz Sahibi

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Genel Yayın Yönetmeni

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Elif Gönençer

Genel Sekreter Yardımcısı

Editör

Meltem Çağlar Çakmak

Müdür / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Editör Yardımcısı

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

İçerik

Azat Bolcal

Müdür Yardımcısı / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Cemre Doğan

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Bu yayınımıza www.tspb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: kvhs@tspb.org.tr

Kripto Varlık Piyasası E-Bülteni, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler, hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Raporda yer alan bilgiler referans gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.

Yasal Uyarı:

Bu bültende yer alan bilgi, değerlendirme ve yorumlar genel nitelikte olup, hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi değildir ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilmemelidir. Bülten kapsamındaki görüş, analiz ve veriler yalnızca bilgilendirme amacı taşımakta olup, herhangi bir yatırım aracının alım, satım veya elde tutulmasına yönlendirmemektedir ve öneri niteliğinde değildir. Söz konusu içerikler, yatırımcıların risk ve getiri tercihleri ile mali durumları dikkate alınmadan hazırlanmıştır. Paylaşılan verilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda garanti verilmemektedir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yalnızca mevzuatla belirlenen kriterleri sağlayan yatırımcılara, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş şirketlerle imzalanacak Yatırım Danışmanlığı Sözleşmesi çerçevesinde sunulabilir.

© Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, tüm hakları saklıdır

KAYNAKÇA

https://www.bloomberght.com/abd-de-ekim-enflasyonu-beklentileri-asti-3794098
https://paratic.com/abd-enflasyon-verisi-beklentinin-uzerinde-ons-altin-4040-dolara-indi/
https://www.bloomberght.com/abd-de-uretici-fiyatlari-beklentilerin-altinda-artti-3794619
https://www.cnbce.com/veriler/euro-bolgesinde-buyume-yavasladi-h41751
https://www.reuters.com/business/japans-economy-unexpectedly-shrinks-july-september-consumption-falters-2026-11-16/
https://www.anthropic.com/news/roadshow-launch?_bhlid=27504d275111970d335ddb75371691910516c4a4&
https://finance.ec.europa.eu/news/eu-seeks-nominations-stakeholder-group-tokenisation-standards-finance-2026-11-09_en
https://cointelegraph-tr.com/news/deutsche-bank-debuts-digital-asset-custody-services-eu
https://cointelegraph-tr.com/news/openai-ai-payments-chatgpt-wallet-visa-mastercard-amex
https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/6f4c02e0-78c8-4809-b738-fc3fa1646da6/duyuru20261113.pdf?CACHEID=ROOTWORKSPACE-6f4c02e0-78c8-4809-b738-fc3fa1646da6-q7jJcxv&MOD=AJPERES&
https://coinmarketcap.com/rankings/exchanges/
https://www.reuters.com/business/msci-drop-strategy-global-indexes-putting-billions-passive-fund-inflows-risk-2026-11-11/